ارزشیابی نظام آموزشی دانشکده پیراپزشکی و مقایسه آن با سایر دانشگاه‌ها از دید اساتید مدعو- بهمن ۸۹

دکتر پرویزدباغی[۱]، *مجتبی صادقی[۲]، مراد اسماعیل زالی[۳]

چکیده

سابقه و هدف: امروزه بهبود کیفیت سازمان‌ها از دغدغه‌های اصلی آنها می‌باشد. شناسایی نقاط ضعف و قوت و تلاش برای بهبود وضع مطلوب از اهم وظایف سازمان‌ها و از جمله دانشگاهاست. ارزشیابی فعالیتی است که درطی آن با جمع آوری اطلاعات و بررسی عملکردهای گوناگون، در باره کفایت و شایستگی شخص یا فرایندی قضاوت می‌شود. هدف اصلی ارزشیابی، تقویت فعالیت‌ها و روش‌های اثر بخش و رفع نقاط ضعف می‌باشد. ارزشیابی واحدهای آموزش عالی وسیله‌ای جهت ایجاد تغییرات برای بهبود کیفیت آموزش است. ارزشیابی انجام شده فوق یک ارزشیابی درونی- بیرونی است. درونی از این نظر که افراد ارزشیابی کننده، در این دانشکده به تدریس پرداخته و بیرونی از این منظر که این افراد متعلق به دانشکده مورد ارزشیابی نبوده و در سایر دانشکده‌ها و دانشگاه‌ها نیز مشغول به تدریس می‌باشند. هدف اصلی این ارزشیابی، تعیین وضعیت موجود دانشکده پیراپزشکی آجا و مقایسه آن با سایر دانشگاهها می‌باشد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع توصیفی – مقطعی بوده و مقطع زمانی انتخاب شده نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰-۸۹ می‌باشد. جامعه پژوهش اساتید مدعو دانشکده پیراپزشکی بوده که از سایر دانشگاه‌ها جهت تدریس به این دانشکده مراجعه می‌نمایند. نمونه انتخابی شامل ۲۰ نفر از اساتید مدعو می‌باشد که بصورت تصادفی انتخاب شده‌اند. ابزار گردآوری اطلاعات دو پرسش نامه بوده و روش گردآوری پاسخ مکتوب نمونه می‌باشد. پرسش نامه اصلی دارای ۲۱ پرسش بوده که در دو بعد درون دانشکده‌ای و مقایسه با سایر دانشگاهها جواب داده شده است.

یافته‌ها: در این پژوهش یافته‌ها نشان می‌دهد که از نظر اساتید مدعو وضعیت پوشش و رفتار دانشجویان، نظم و انضباط، آرامش محیط، ارتباط مدیران گروهها و مسئولین با اساتید، احترام و حفظ شئونات اساتید، نحوه برخورد پرسنل با اساتید و نسبت فضا به تعداد دانشجویان در سطح بسیار خوبی قرار داشته و نسبت به سایر دانشگاهها بهتر است. در ارتباط با دونشانگر میزان حق التدریس و زمان پرداخت آن وضعیت بسیار ضعیف بوده و نسبت به سایر دانشگاه‌ها نیز وضعیت ضعیف‌تر می‌باشد. در رابطه با سایر نشانگرها وضعیت نسبتا خوب بوده و نسبت به سایر دانشگاهها تفاوتی ندارد

نتیجه گیری: لزوم تغییرات درنحوه و زمان پرداخت حق التدریس‌ها احساس می‌شود. همچنین دربسیاری از زمینه‌ها و فرایندها نیاز به بازنگری وجود دارد.

کلمات کلیدی: ارزشیابی آموزشی، اساتید، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی

۱- استادیار، ایران، تهران، دانشگاه علوم پزشکی ارتش، گروه روانپزشکی
۲- مربی، ایران، تهران، دانشگاه علوم پزشکی ارتش، گروه مدارک پزشکی (*نویسنده مسئول)
۳- کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، مسئول آموزش مداوم دانشکده پیراپزشکی

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-06]

مقدمه

امروزه بهبود کیفیت سازمان‌ها از دغدغه‌های اصلی آنها می‌باشد. شناسایی نقاط ضعف و قوت و تلاش برای بهبود وضع مطلوب از اهم وظایف سازمان‌ها و از جمله دانشگاهاست. ارزشیابی فعالیتی است که درطی آن با جمع آوری اطلاعات و بررسی عملکردهای گوناگون، در باره کفایت و شایستگی شخص یا فرایندی قضاوت می‌شود. هدف اصلی ارزشیابی، تقویت فعالیت‌ها و روش‌های اثر بخش و حذف نقاط ضعف می‌باشد.ارزشیابی آموزشی فرایند سنجش میزان تحقق اهداف از قبل تعیین شده می‌باشد. ارزشیابی آموزشی می تواند باعث بهبود کیفیت آموزش گردد.ارزشیابی آموزشی را می‌توان به مفهوم جست و جوی نظم یافته برای قضاوت یا توافق درباره ارزش یا اهمیت یک پدیده آموزشی (برنامه یا فعالیت) به منظور بهبود آن در جهت کاهش فاصله میان نتایج جاری و نتایج مطلوب، دانست. اعضای هیات علمی به عنوان رکن اصلی در تدوین برنامه آموزش عالی از اعتبار زیادی جهت ارزشیابی برنامه هایآموزشی برخوردارمیباشند. ارزشیابی انجام شده فوق یک ارزشیابی درونی بیرونی است.درونی از این نظرکه افراد ارزشیابی کننده، در این دانشکده به تدریس پرداخته و بیرونی از این منظر که این افراد متعلق به دانشکده مورد ارزشیابی نبوده و در سایر دانشکده‌ها و دانشگاه‌ها نیز مشغول به تدریس می‌باشند. هدف اصلی این ارزشیابی، تعیین وضعیت موجود دانشکده پیراپزشکی آجا و مقایسه آن با سایر دانشگاهها می‌باشد.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر از نوع توصیفی – مقطعی بوده و مقطع زمانی انتخاب شده نیمسال اول سال تحصیلی ۹۰-۸۹ می‌باشد. جامعه پژوهش اساتید مدعو دانشکده پیراپزشکی ارتش بوده که از سایر دانشگاه‌ها جهت تدریس به این دانشکده مراجعه می‌نمایند. نمونه انتخابی شامل ۲۰نفر ازاساتید مدعو می‌باشد که بصورت تصادفی انتخاب شده‌اند.

ابزار گردآوری اطلاعات دو پرسش نامه می‌باشد. پرسش نامه اصلی شامل ۲۱ پرسش بسته پنج و سه گزینه‌ای بوده که در دو بعد درون دانشکده‌ای و مقایسه با سایر دانشگاهها جواب داده شده است. پرسشنامه دوم شامل ۱۵ سوال باز و بسته مربوط به اطلاعات هویتی نمونه ۲۰ نفری اعضای هیات علمی می‌باشد. روش گردآوری پاسخ مکتوب نمونه می‌باشد.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که سطح علمی دانشجویان در سطح خوب متمایل به متوسط، انگیزه دانشجویان جهت ادامه تحصیل در سطح خوب متمایل به متوسط، وضعیت ظاهری، پوشش در مجموع ورفتار دانشجویان در سطح خوب متمایل به بالا، نظم و انضباط دانشجویان سطح بسیار خوب، میزان مراجعه دانشجویان به اساتید در سطح خوب متمایل به متوسط، وضعیت کلی کلاسها و وسایل کمک آموزشی خوب متمایل به بالا، آرامش کلاسها بسیار خوب، امکانات کپی و تکثیر خوب رو به پایین، وضعیت بازرسی آموزشی خوب به سمت بالا می‌باشد. همچنین ارتباط مدیران گروهها، مسئولین و نحوه برخوردپرسنل با اساتید بسیار خوب اعلام شده است و در زمینه حق التدریس‌ها این دانشکده بسیارضعیف عمل نموده است. در مجموع این پژوهش نشان می‌دهد که از نظر اساتید مدعو وضعیت پوشش و رفتار دانشجویان، نظم و انضباط، آرامش محیط، ارتباط مدیران گروهها و مسئولین با اساتید، احترام و حفظ شئونات اساتید، نحوه برخورد پرسنل با اساتید و نسبت فضا به تعداد دانشجویان در سطح بسیار خوبی قرار داشته و نسبت به سایر دانشگاهها بهتراست. در ارتباط با دونشانگر میزان حق التدریس و زمان پرداخت آن وضعیت بسیار ضعیف بوده و نسبت به سایر دانشگاه‌ها نیز وضعیت ضعیف‌تر می‌باشد.در رابطه با سایر نشانگرها وضعیت نسبتا خوب بوده و نسبت به سایر دانشگاهها تفاوتی ندارد.

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-06]

نتیجه‌گیری

لزوم تغییرات درنحوه و زمان پرداخت حق التدریس‌ها احساس می‌شود. همچنین در اطلاع رسانی به اساتید، نحوه برگزاری امتحانات، هماهنگی جهت برگزاری کلاسها، وضعیت کلاس و امکانات کمک آموزشی نیاز به بازنگری وجود دارد.البته شایان ذکر است که توسعه فضای فیزیکی دانشکده اخیرا به اتمام رسیده است و فضای اضافه شده تاحدودی کمبود تجهیزات داشته که مسئولین درصدد رفع آن می‌باشند.

[Downloaded from nama.ajaums.ac.ir on 2026-11-06]